

Wet integrale bedrijfsvoering zorg

Er is een wetsvoorstel in voorbereiding met de naam “Wet integrale bedrijfsvoering zorg- en jeugdhulpaanbieders (Wibz)”. Deze nieuwe wet heeft als doel te regelen dat geld en middelen die voor zorg zijn bestemd, verantwoord worden besteed en dat de kwaliteit, toegankelijkheid en continuïteit van zorg niet onder druk komen te staan door bedrijfsbeslissingen die vooral op financieel gewin zijn gericht.

Op dit moment is sprake van een wetsvoorstel dat sinds januari 2025 bij de Tweede Kamer in behandeling is. In een brief van 3 juli 2026 kondigde de minister ingrijpende wijzigingen aan op het wetsvoorstel. Deze zijn begin oktober 2026 in een nota van wijziging gepubliceerd¹ en die nota moet nog bij de Tweede Kamer worden ingediend. In dit artikel beschrijven wij de gevolgen van ongewijzigde invoering van de huidige voorstellen. De verwachting is niet dat dit uiteindelijk het geval zal zijn, want er zijn nog vele vragen, onduidelijkheden en te regelen punten. In zoverre is het onderstaande dus een samenvatting van de huidige stand van zaken.

Op wie is het voorstel gericht?

De regels zijn gericht op zorgaanbieders in de zin van de Wet marktordening gezondheidszorg.² In principe vallen alle praktijken voor mondzorg dus onder het wetsvoorstel. In de oorspronkelijke Memorie van Toelichting is aangegeven dat er wordt beoogd een uitzondering te maken voor zorgaanbieders die uitsluitend zorg verlenen die niet wordt gefinancierd vanuit de collectieve middelen, bijvoorbeeld zorg vanuit de aanvullende verzekering.³ De meeste praktijken verlenen echter ook zorg die onder de Zorgverzekeringswet valt zoals behandeling van kinderen of bepaalde zorg op basis van een machtiging. De oorspronkelijke uitzondering zou voor zulke praktijken dus geen oplossing bieden. Uit de nota van wijziging en de toelichting daarop is bovendien niet duidelijk af te leiden of deze uitzondering in stand blijft.

Wat zijn de belangrijkste punten?

Voorwaarden aan het uitkeren van winst

Op dit moment geldt in de zorg in principe een verbod op het uitkeren van winst. Een aantal categorieën van zorgaanbieders is uitgesloten van dit verbod, waaronder de aanbieders van mondzorg.⁴ In een brief van de minister van 3 juli 2026 wordt aangekondigd dat het verbod op het uitkeren van winst in de zorg komt te vervallen, maar dat er wel beperkingen komen voor de hoogte van de winstuitkering. En die beperkingen gaan ook gelden voor de eerder van het verbod uitgesloten zorgaanbieders.

¹ De nota van wijziging is op 8 oktober gepubliceerd

² Artikel 1 lid 1 onder c WMG “Zorgaanbieder: de natuurlijke persoon of rechtspersoon die beroeps- of bedrijfsmatig zorg verleent”.

³ Memorie van Toelichting Wet integrale bedrijfsvoering Zorgaanbieders, paragraaf 2.2.3. pagina 22.

⁴ Artikel 3.1 Uitvoeringsbesluit Wtzi

Waar de Mondzorg in beginsel niet te maken had met het winstuitkeringsverbod, komt er nu een beperking.

Strengere normen voor bedrijfsvoering

Er komen strengere normen voor bedrijfsvoering die gelden voor alle zorgaanbieders. De belangrijkste is de verplichting om normale marktvoorwaarden te hanteren bij transacties met verbonden partijen. In de mondzorg kan het dan bijvoorbeeld gaan om het huren van een pand van een eigen vastgoed-BV of de hoogte van de beloning bij een overeenkomst voor medische dienstverlening tussen een praktijkvennootschap en een holdingvennootschap. Fiscaal speelt bij transacties tussen gelieerde partijen het uitgangspunt van zakelijke voorwaarden al een belangrijke rol, dus de impact van deze nieuwe voorwaarde is waarschijnlijk betrekkelijk klein. Een opzet waarbij bijvoorbeeld een hoge huur wordt berekend waarbij fiscaal weinig belang is (omdat de huur wordt afgetrokken van de winst in de praktijkvennootschap maar wordt meegenomen bij de winst van de vastgoedvennootschap) zal nu echter niet alleen belangstelling van de fiscus kunnen wekken, maar ook van toezichthouders in de zorg.

Geen onverantwoorde risico's bij het aantrekken van eigen of vreemd vermogen

Deze maatregel is vooral gericht op het financieren van grote overnames in de zorg waarbij de overnameschulden bij de koper van een zorgaanbieder terecht komen. Ook hier zijn nog vele open normen en vragen, en de impact voor een reguliere mondzorgpraktijk lijkt in eerste instantie beperkt.

Modernisering van het toezicht op vastgoedtransacties

Ook vastgoedtransacties met gelieerde partijen kunnen onder het toezicht op marktconforme voorwaarden vallen. Daarnaast maakt het voorstel het mogelijk om later nog een meldplicht in te voeren. Hier lijkt de impact voor een reguliere mondzorgpraktijk beperkt.

Extra intrekkings- en weigeringsgronden voor de vergunning op grond van de Wtza.

Er worden diverse nieuwe intrekkings- en weigeringsgronden voorgesteld voor de vergunning, waaronder het niet (tijdig) afleggen van de openbare jaarverantwoording. Ook komt er een "stopregeling". Onder de huidige regelgeving "vervalt" alle regelgeving zodra gestopt wordt met het verlenen van zorg. Daardoor kunnen verplichtingen ontlopen worden. Het wetsvoorstel beoogt te regelen dat de verplichtingen ook van toepassing blijven in de periode na het staken van de zorgverlening.

Voor wie gaan de voorwaarden voor uitkeren van winst gelden?

Er komen strengere voorwaarden voor het uitkeren van winst door zorgaanbieders. Een zorgaanbieder kan juridisch gestructureerd zijn als besloten vennootschap (B.V.), als maatschap of als eenmanszaak.⁵

Besloten vennootschap (praktijk-B.V.)

De regels gelden in ieder geval voor zorgaanbieders die zorg leveren via een B.V. Enige uitzondering is de zorgaanbieder die als enige persoon zorg levert in de betreffende B.V. (de zogenaamde "éénmans-B.V."). Deze uitzondering kan niet worden toegepast als naast de eigenaar ook andere personen vanuit de B.V. zorg verlenen. Denk bijvoorbeeld aan een mondhygiënist en afhankelijk van de werkzaamheden aan een preventie assistent. In de mondzorg is dat laatste al snel het geval waardoor een mondzorgaanbieder in een B.V. doorgaans met de strengere voorwaarden te maken zal krijgen.

Maatschap met natuurlijke personen

In het wetsvoorstel staat een uitzondering voor een uitkering aan leden van een maatschap. Maar in de Memorie van Toelichting is opgenomen dat men hier uitsluitend doelt op natuurlijke personen.⁶ Deze uitzondering is gemaakt omdat de uitkering aan een maatschapslid in principe ziet op de door dat maatschapslid verrichte arbeid. Maar als er sprake is van een onevenredige relatie tussen de verdeling van de opbrengst en de ingebrachte arbeid kan dit anders zijn. De memorie van toelichting noemt als voorbeeld indien een van de maten veel minder arbeid inbrengt.⁷ Over de precieze uitwerking van een dergelijke bepaling zijn nog legio vragen te stellen, en hierover zal nog veel overleg nodig zijn. Ook in de kamerbehandeling zijn hierover nadere vragen te verwachten.

Maatschap met een B.V. als maat

Uitkeringen aan een B.V. die maat is in een maatschap zouden volgens het voorstel wél onder de strengere voorwaarden gaan vallen. Hoe dat precies uitwerkt is onduidelijk, zeker in de situatie dat sprake is van een combinatie waarbij de ene maat natuurlijk persoon is en de andere maat B.V.

Eenmanszaak

Een eenmanszaak wordt in principe uitgezonderd omdat er in zo'n geval geen onderscheid is tussen de uitkering van winst en de verrichte arbeid.⁸

⁵ Of combinaties hiervan

⁶ Memorie van Toelichting Wet integrale bedrijfsvoering Zorgaanbieders, pagina 54, toelichting op voorgesteld artikel 40g, onderdeel b WMG

⁷ Memorie van Toelichting Wet integrale bedrijfsvoering Zorgaanbieders, pagina 55

⁸ Memorie van Toelichting Wet integrale bedrijfsvoering Zorgaanbieders, pagina 54, toelichting op voorgesteld artikel 40g, onderdeel d WMG

Wat telt als winstuitkering?

Onder een winstuitkering valt niet alleen dividend dat wordt uitgekeerd door een B.V. aan haar aandeelhouder. De voorgestelde definitie⁹ omvat iedere uitkering uit het eigen vermogen of winst, een excessieve vergoeding voor geleverde diensten en de inkoop van aandelen. In de praktijk zal het echter vooral gaan om dividenduitkeringen uit een B.V. Hoe de definitie precies zal luiden bij maatschappen is niet duidelijk.

Wat zijn de beoogde voorwaarden voor een winstuitkering?

Voor een winstuitkering zou de B.V. onder meer aan de volgende voorwaarden moeten voldoen¹⁰:

- de uitkering blijft onder een percentage van het eigen vermogen dat nog moet worden vastgesteld;
- de aanbieder voldoet aan de verplichting tot openbare jaarverantwoording;
- er gelden geen relevante, nog van kracht zijnde besluiten of onherroepelijke sancties wegens de in het artikel genoemde overtredingen;
- de resultaten van een recent, onafhankelijk cliëntenonderzoek zijn uiterlijk twee jaar geleden gepubliceerd, met de onderzoeksmethode;
- de dagelijkse of algemene leiding stemt in met de uitkering en, als de aanbieder een interne toezichthouder moet hebben, ook die toezichthouder;
- de uitkering brengt de voortzetting van goede zorg en het voldoen aan opeisbare schulden niet in gevaar;
- na de uitkering blijft de "current ratio" ten minste 1,2¹¹ en het weerstandsvermogen ten minste 15 procent;¹²
- de gemiddelde rentabiliteit over de afgelopen drie boekjaren is ten minste 2 procent en de gemiddelde EBITDA- of, waar van toepassing, EBITDAR-marge ten minste 4 procent.¹³

Voor een nieuwe zorgaanbieder komt er een aangepaste regeling voor de eerste twee boekjaren.

⁹ Artikel 1 Wet integere bedrijfsvoering zorg (die aan artikel 1 Wet Marktordening Zorg onderdeel w toevoegt)

¹⁰ voorgesteld artikel 40f Wmg

¹¹ De current ratio is gelijk aan de korte termijn bezittingen gedeeld door de korte termijn schulden. Bij een current ratio van minimaal 1,2 moet er dus meer korte termijn bezittingen zijn dan korte termijn schulden.

¹² Formule: Eigen vermogen gedeeld door omzet, zie Memorie van Toelichting Wet integere bedrijfsvoering, pagina 13

¹³ De EBITDA-marge is het EBITDA gedeeld door de omzet, zie Memorie van Toelichting Wet integere bedrijfsvoering, pagina 13

Wat betekent dat in de praktijk?

Concreet zou het betekenen dat een mondzorgpraktijk in een B.V. nooit meer dividend mag uitkeren dan een nog vast te stellen percentage van het eigen vermogen.¹⁴ Stel, uitsluitend als rekenvoorbeeld, dat het maximumpercentage wordt vastgesteld op 20%. Bij een eigen vermogen van € 100.000 zou dan maximaal € 20.000 kunnen worden uitgekeerd. Het meerdere kan op dat moment niet worden uitgekeerd. Voor een gemiddelde mondzorgpraktijk in B.V.-vorm betekent dit een belangrijke beperking. Een deel van het met de praktijk verdiende geld moet in de B.V. blijven en kan niet zonder meer als dividend naar de aandeelhouder worden uitgekeerd. Natuurlijk kan de eigenaar van de B.V. zijn of haar salaris verhogen (maar daar zijn dan wel fiscale complicaties en consequenties aan verbonden) maar ook weer niet "oneindig" hoog. Er moeten immers wel zakelijke marktconforme voorwaarden worden aangehouden. Ook een lening aan de eigenaar van de B.V. is een optie, maar daar gelden weer allerlei fiscale beperkingen.

Daar komt bij dat een winstuitkering die in strijd met de voorwaarden wordt gedaan, volgens het voorstel nietig is. De NZa kan onder omstandigheden verlangen dat de zorgaanbieder de uitgekeerde winst weer terugvordert bij de aandeelhouder.

Een opvallende eis voor het uitkeren van winst is dat ook een onafhankelijk cliëntenonderzoek moet zijn uitgevoerd én gepubliceerd. Dit lijkt voor een mondzorgpraktijk in ieder geval een flinke administratieve last.

Hoelang blijft het uitkeringsverbod van kracht?

Als een mondzorgpraktijk stopt met het aanbieden van zorg, dan geldt een bijzondere regeling voor de nog niet uitgekeerde reserve. De maximale mogelijke uitkering blijft in zo'n geval nog vijf jaar van toepassing. Maar de NZa krijgt de bevoegdheid om daarvan ontheffing te verlenen, als er geen onevenredig nadeel voor de zorg optreedt.¹⁵ Of een mondzorgpraktijk een dergelijke ontheffing kan krijgen is nog niet duidelijk.

Verhouding met de maximale tarieven die de NZa vaststelt

De NZa stelt op basis van een kostenonderzoek het maximale tarief vast dat een mondzorgpraktijk mag declareren. Dat tarief is opgebouwd uit een normatieve inkomenscomponent en een vergoeding voor kosten. Een "normpraktijk" behaalt precies het vastgestelde norminkomen. Een praktijk die efficiënter werkt of meer productie weet te realiseren, kan een hoger resultaat behalen. Het wetsvoorstel kan vervolgens wel beperkingen stellen aan de mogelijkheid om dat resultaat als winst uit te keren. Uiteraard geldt dit alleen als de praktijk in B.V.-vorm gedreven wordt, of in een maatschap waarin een B.V. participeert.

¹⁴ Het eigen vermogen wordt ontleend uit de balans die in het kader van de openbare jaarverantwoording wordt afgelegd, en waarbij de balansposten op commerciële waarderingsgrondslag bepaald worden. In de memorie van toelichting is niet expliciet terug te lezen of het gaat om het vermogen op de laatste balansdatum of het vermogen op de datum van de uitkering.

¹⁵ Voorgesteld artikel in de nota van wijziging bij de Wet integere bedrijfsvoering, p.34

Rechtsvormneutraliteit

De keuze tussen bijvoorbeeld een eenmanszaak en een B.V. wordt nu vooral bepaald door fiscale, juridische en bedrijfseconomische overwegingen. Het voorgestelde winstuitkeringsregime voegt daar een belangrijk nieuw verschil aan toe. Als de voorstellen ongewijzigd worden ingevoerd, kan de B.V. voor een mondzorgpraktijk aanzienlijk minder aantrekkelijk worden.

Open einden en aandachtspunten voor mondzorgpraktijken

De nota van wijziging bevat nog geen definitief antwoord op een aantal praktische vragen:

- Het maximumpercentage van de winstuitkering wordt nog vastgesteld. De hoogte is op dit moment nog onbekend.
- De regeling rondom "normale marktvoorwaarden" moeten nader worden uitgewerkt. De regering noemt als mogelijke bewijsstukken bijvoorbeeld een taxatie of offertes, maar legt nog geen uniforme methode vast. Hopelijk wordt hierbij aangesloten bij op dit moment al bekende fiscale termen.
- De precieze behandeling van praktijken met een combinatie van verzekerde en particulier betaalde mondzorg, en van gemengde maatschappen met een B.V. als maat, vraagt om nadere afbakening.

Ongewijzigde invoering van de huidige voorstellen, betekent dat een B.V. als rechtsvorm in principe veel minder aantrekkelijk zal zijn. Bij de overweging om van eenmanszaak naar B.V. over te stappen, moet dat goed voor ogen gehouden worden.

Slot

De voorgestelde Wibz is nog in behandeling en de nota van wijziging is niet hetzelfde als een in werking getreden wet. Er kan tijdens de kamerbehandeling nog het nodige wijzigen, en ook deskundigen in de praktijk zullen nog hun zienswijze geven. De richting die de regering uit wil is echter wel duidelijk: een beperking van de mogelijkheden om als zorgaanbieder in een B.V. winst uit te keren. Voor eenmanszaken geldt een uitzondering. Ook winstverdelingen binnen maatschappen met natuurlijke personen kunnen buiten de regeling vallen. Bij een maatschap waarin een B.V. participeert ligt dit anders. Bij rechtsvormkeuzes met gevolgen voor de lange termijn is het verstandig met deze ontwikkeling rekening te houden.

Van helder accountancy, belastingadvies en consultancy
22 oktober 2026